

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2182

Vragen van het lid **Amhaouch** (CDA) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over *de antwoorden op schriftelijke vragen over fors hogere elektriciteits- en gasprijzen* (ingezonden 28 december 2021).

Antwoord van Minister **Jetten** (Klimaat en Energie) (ontvangen 22 maart 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 1322.

Vraag 1

Bent u in uw antwoorden niet veel te optimistisch over de vulgraad van de gasopslagen in Nederland? Hoe komt het dat u veel hogere percentages voor de vulgraad van de gasopslagen presenteert dan in de online publieke data (AGSI) is te vinden?^{1 2}

Antwoord 1

Zie het antwoord op de vragen 2 en 3.

Vraag 2

Klopt het dat de hoogcalorische gasopslagen op dit moment (27 december) een vulgraad van 21% hebben in plaats van de door u gepresenteerde 45%?

Antwoord 2

De gepresenteerde 45% was de vulgraad aan het begin van de tweede week van december van de Nederlandse opslagen voor hoogcalorisch gas gecombineerd met de vulgraad net over de grens met Duitsland gelegen opslagen voor hoogcalorisch gas in Duitsland die vanuit Nederland direct toegankelijk zijn. Aan het begin van de tweede week van december was de vulgraad van uitsluitend de Nederlandse opslagen voor hoogcalorisch gas 35%.

Vraag 3

Klopt het dat de laagcalorische gasopslagen op dit moment (27 december) een vulgraad van 54% hebben in plaats van de door u gepresenteerde 60%?

¹ ENTSOE, november 2021, «Security of Supply».
(https://www.entsog.eu/sites/default/files/2021-11/20211130_ENTSOE%20Union-wide%20SoS%20simulation%20report%202021%20%281%29.pdf)

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 1213

Antwoord 3

De gepresenteerde 60% was de stand van zaken aan het begin van de tweede week van december.

Vraag 4

Kan het verschil voor de laagcalorische gasopslagen geheel of gedeeltelijk verklaard worden door de gasopslagen net over de grens bij Enschede, die op het Nederlandse gastransportnet zijn aangesloten?

Antwoord 4

Zoals aangegeven in het antwoord (voetnoot 6) op de eerdere Kamervragen zijn bij de gepresenteerde cijfers de over de Duitse grens gelegen laagcalorische gasbergingen, die exclusief op Nederlandse net zijn aangesloten, meegenomen.

Vraag 5

Als deze cijfers kloppen, staat u dan nog steeds op het standpunt dat de gasopslagen voldoende gevuld om leveringszekerheid te borgen voor de beschermde gebruikers?

Antwoord 5

Alle Nederlandse beschermde afnemers gebruiken laagcalorisch gas. Om de leveringszekerheid van deze afnemers te borgen heeft het kabinet met Shell, ExxonMobil en NAM in het zogenaamde Norg Akkoord afspraken gemaakt over de inzet van de gasopslagen Alkmaar, Norg en Grijskerk in de komende jaren. Niet alleen is vastgesteld dat de laagcalorische opslagen bij het begin van de koudeseizoenen voldoende gevuld moeten zijn, maar ook dat er tot en met het einde van de koudeseizoenen voldoende gas in de opslagen moet blijven.

Vraag 6

Klopt uw stellingname dat volgens de Europese netbeheerders ENTSO-G de Europese gasopslagen in principe voldoende gevuld moeten zijn om ook een koude winter door te komen, aangezien ENTSO-G slechts berekend heeft of er voldoende gastransportinfrastructuur is om de gewenste volumes te transporteren, maar geen uitspraken doet of er wel voldoende gas is?

Antwoord 6

ENTSO-G heeft aangegeven dat een vulgraad van 77% aan het begin van het koude seizoen in principe voldoende is om een koude winter door te komen. ENTSO-G gaat er daarbij vanuit dat er geen verstoring optreedt in de gaslevering.

Vraag 7

Bent u bekend met de disclaimer die ENTSO-G in haar rapporten maakt op dit punt³, namelijk dat «The Security of Supply results should be interpreted as an assessment of the ability of the gas infrastructure to allow for an efficient cooperation of the EU Member States to cope with an unusual cold winter season under different scenarios. The EU-wide simulation is not a forecast of the expected gas supply situation»?

Antwoord 7

Ja, daar ben ik mee bekend.

Vraag 8

Pas wanneer er een ernstig fysiek tekort aan gas ontstaat dat niet meer door de markt op grond van prijssignalen en vrijwillige afschakeling kan worden opgevangen, wordt het Bescherm- en Herstelplan Gas ingeroepen, maar is dat niet te laat? Is het niet verstandig om eerder al verbruikers op te roepen waar mogelijk vrijwillig minder gas te verbruiken? Bijvoorbeeld kantoorpanden die nu niet of maar zeer beperkt in gebruik zijn en toch verwarmd worden?

³ Aanhangsel Handelingen, vergadrijaar 2021–2022, nr. 1213

Antwoord 8

Het Bescherm- en Herstelplan kent de volgende drie niveaus van crisis

- a. niveau van vroegtijdige waarschuwing: wanneer uit concrete, ernstige en betrouwbare informatie blijkt dat er zich een gebeurtenis kan voordoen die de gasleveringssituatie aanzienlijk kan doen verslechteren en kan leiden tot het ontstaan van een alarm- of een noodsituatieniveau; het niveau van vroegtijdige waarschuwing kan worden geactiveerd door een mechanisme voor vroegtijdige waarschuwing;
- b. alarmniveau: wanneer er zich een verstoring van de gaslevering of een uitzonderlijk hoge gasvraag voordoet die de gasleveringssituatie aanzienlijk doet verslechteren, maar de markt nog in staat is deze verstoring of vraag op te vangen zonder gebruik te moeten maken van niet-marktgebaseerde maatregelen;
- c. noodsituatieniveau: wanneer zich een uitzonderlijk hoge gasvraag, een aanzienlijke verstoring van de gaslevering of een andere aanzienlijke verslechtering van de gasleveringssituatie voordoet, en alle relevante marktgebaseerde maatregelen zijn toegepast maar de gaslevering niet volstaat om aan de resterende gasvraag te voldoen en er dus bijkomend ook niet-marktgebaseerde maatregelen moeten worden genomen, met name om gasleveringen aan beschermde afnemers overeenkomstig artikel 6 van de EU-verordening veilig te stellen.

Bij elk van deze niveaus van crisis horen andere maatregelen. Een oproep om minder gas te verbruiken is de eerste maatregel die wordt afgeroepen als er sprake is van een noodsituatie. Als er sprake is van één van de andere niveaus van crisis dan is de markt in staat om eventuele tekorten op te vangen. Dat kan uiteraard ook door vrijwillig af te zien van het gebruik van gas.

Overigens heeft op dit moment nog geen enkele lidstaat een niveau van crisis afgekondigd.